

Jeg synes, Poul Kennedys advarende pegefinger og foruroligende fremtidsperspektiver også for os er en påmindelse om, at der er noget, der er brug for i Europa, så er det, at regeringer og parlamenter over grænserne tør løfte de opgaver, der ikke kan – må jeg sige til hr. Keld Albrechtsen – løftes nationalt. Det ville efter min opfattelse være forkert at give befolkningen et andet indtryk. Danmark kan ikke melde sig ud af et samfund, vi er en del af og påvirkes af.

Må jeg derfor slutte med at sige, som jeg gjorde det i mit første indlæg: Regeringen ønsker en bred og en åben debat om Europas fremtid her i Folketinget og i befolkningen. Lad os derfor samle os om det grundlæggende spørgsmål: Hvad er det for et samfund, og hvad er det for et samarbejde, vi ønsker i fremtiden i Europa? Og lad os bekræfte hinanden i, som vi gør det i dagsordenen – med et bredt flertal, kan jeg se frem til i dag – at den allervigtigste opgave ud fra mange synspunkter er udvidelsen til at omfatte flere lande i Øst- og Centraleuropa. Det er ikke en debat for eller imod, men en debat om hvad og hvordan. Det bør vi holde fast i.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Sikkerhed har været et helt centralt emne i dagens meningsudvekslinger. De fleste ordførere har beskæftiget sig med sikkerhedsspørgsmål ud fra forskellige synsvinkler.

Hr. Steen Gade beskæftigede sig meget med nuklear sikkerhed, miljømæssig sikkerhed og økonomisk sikkerhed. Jeg deler hans opfattelse af, at dette er centrale temaer i det Europa, vi bor i i dag.

Ser vi på sikkerhedsspørgsmålene i mere traditionel sammenhæng, er der tre organisationer, der spiller en særlig rolle. Det er NATO, det er EU, og det er OSCE – forhåbentlig da, vil jeg sige om den sidste rolle. Forhåbentlig vil OSCE med sin unikke sammensætning omfattende både USA, Canada, Vesteuropa og hele SNG-området kunne spille en virkelig konstruktiv rolle i løsningen af nogle af de konflikter, som vi desværre ser dukke op i det østligste Europa.

NATO er så ubestridt den afgørende militære organisation, og det vil den forblive. Der er ingen, der drømmer om at forsøge at konstruere en konkurrent til NATO. Det er der ikke politisk mening i, og det er der slet ikke økonomiske ressourcer til. Det ville være et ufatteligt spild af ressourcer at forsøge noget sådant. Den idé er på vej til at forsvinde, hvis den nogen sinde har været særlig livskraftig.

EU bliver den vigtigste sikkerhedsmæssige organisation i det Europa, vi nu står over for. Det drejer sig om at udstrække den stabilitet og også den velstand, som eksisterer i Vesteuropa, til at omfatte Central- og Østeuropa, herunder de baltiske lande. Og det er mere og mere klart, at allerede i dag, før dette er sket, spiller EU en vældig stabiliserende rolle. Det forhold, at alle de central- og østeuropæiske lande inklusive de baltiske lande ved, hvad der er målet for deres politik, ved, hvor de skal hen, er en vældig stabiliserende faktor. Hvis man forestillede sig et Østeuropa i dag, der ikke havde denne klare målsætning for hele sin stræben, nemlig at blive integreret i de vestlige organisationer, ville Europa være et meget mere ustyrbart sted, end det i dag kan være. Derved spiller EU allerede i dag en stabiliserende rolle og en rolle for den europæiske sikkerhed.

EU er i denne sammenhæng ikke et hovedspørgsmål, det kan den ikke bære. Jeg vil gerne præcisere regeringens synspunkt på WEU eller nogle af problemstillingerne omkring WEU.

Der er sket en, vil jeg sige, meget nyttig afklaring af forholdet mellem NATO og WEU. Det blev afklaret endeligt ved NATO-topmødet i januar 1994, at WEU er den europæiske del af NATO. Det gælder som princip. Man må føje til, at den praktiske udformning af dette princip har været og er fortsat nok så vanskelig at håndtere.

Forholdet mellem WEU og EU derimod er aldeles uklart og uafklaret. Tidligere har der været ideer fremme om, at WEU kunne udvikle sig til en slags fjerde søjle inden for den europæiske konstruktion, altså underlagt EU's beslutningsproces. Den diskussion er, så vidt jeg kan skønne, stort set forstummet, har ikke rigtig følgeskab. WEU vil forblive en selvstændig organisation med sit selvstændige beslutningsapparat. Men man kan tænke sig – det var den samme tankegang, statsministeren var inde på, og det var også det, jeg sagde i min tale – at WEU i fremtiden får tillagt nye opgaver ikke som en konkurrerende sikkerhedsorganisation, men på det fredsbevarende, på det krisestyrende og på det humanitære område.

Derfor er debatten om Vestunionen selvfølgelig interessant. Det er regeringens opgave at analysere og vurdere, hvad der her sker. Regeringen har ingen planer om at foreslå ændringer i Danmarks forhold til WEU, men det er vores opgave at følge med, at vurdere, at analysere, og derfor er det også, at regeringen har anmodet SNU om at gennemføre en nøje vurdering af